

Stanovisko komise pro hodnocení dopadů regulace

k

Návrhu zákona o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi a o změně zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o prevenci závažných havárií)

I. Úvod

Deklarovaným účelem návrhu zákona o prevenci závažných havárií je transpozice směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/18/EU ze dne 4. července 2012 o kontrole nebezpečí závažných havárií s přítomností nebezpečných látek. Podstatou transpozice je přizpůsobení klasifikace chemických látek v příloze zákona nové klasifikaci schválené na globální úrovni a postupně přebírané do právních řádů jednotlivých zemí.

Nad rámec požadavků transpozice směrnice zákon navrhuje další ustanovení, z nichž nejdůležitější jsou **přenesení plateb** za zpracování posudků k havarijním plánům a související dokumentaci **ze státu na provozovatele objektů, v nichž jsou skladovány chemické látky a směsi**, a na základě požadavků hasičského sboru také povinnost provozovatelů podílet se na vybavování zón havarijního plánování koncovými prvky varování.

Transpozice směrnice je tedy využita k přenesení některých nákladů, které dosud nesl stát, na provozovatele objektů, v nichž se uskladňují chemické látky.

II. Připomínky a návrhy změn

Původní stanovisko komise RIA bylo nesouhlasné a dalo množství doporučení k přepracování RIA. Nově zpracovaná zpráva RIA většinou těchto doporučení vyhověla a ke zprávě jsou již jen dílčí připomínky:

- 1) Množství subjektů, které budou novým zákonem dotčeny, je provedeno poměrným přenesením podílu subjektů z RIA ke směrnici na úrovni EU na úroveň České republiky, přestože MŽP poskytovalo podklady pro původní RIA a patrně má k dispozici skutečná čísla.

- 2) Přenesení plateb na podnikatele je zdůvodněno nekvalitním zpracováním podkladů provozovateli v případě stávající právní úpravy, což dle tvrzení RIA vede k tomu, že stát musí opakovaně zpracovávat posudek na nekvalitní podklady, což celý proces prodražuje a prodlužuje. Jsou uvedeny argumenty, které dokazují, že podklady jsou provozovatelům opakovaně vráceny. RIA se však nezabývá tím, proč jsou podklady od provozovatelů špatně zpracovávány a zdali neexistuje jiná cesta dosáhnout jejich kvalitnějšího zpracování, než je přenesení nákladů na provozovatele. S tím souvisí i výhrada, že RIA nikde neuvádí argumenty, že přenesení nákladů za zpracování posudků na provozovatele skutečně povede ke zlepšení pokladů a zrychlení procesu schvalování bezpečnostní dokumentace.

Celá argumentace o nutnosti přenesení nákladů na zpracování posudků k bezpečnostní dokumentaci na provozovatele formou správního poplatku není dostatečně podložena. Náklady a přínosy jednotlivých variant jsou však, v mezích daných použitou argumentací, zpracovány přijatelně.

- 3) Konzultace byly provedeny se zástupci provozovatelů – např. Svaz chemického průmyslu – avšak nikoliv s provozovateli samými. Nesouhlas zástupců provozovatelů s přenesením plateb za zpracování posudků na provozovatele byl jednoduše zamítnut, z RIA nevyplývá, že by v průběhu konzultací bylo hledáno řešení, které by zlepšilo situaci popsanou v definici problému bez zavádění správních poplatků. ***Konzultace s provozovateli samými – jichž se návrh zákona především týká – nebyly provedeny vůbec***, přestože jsou MŽP nepochybně známi a jejich množství je nižší než cca 300 subjektů v celé ČR a určitá forma konzultace by jistě byla možná.

III. Závěr

Předložená zpráva RIA byla doplněna a přepracována podle požadavků komise RIA. Přesto v ní přetrvávají nedostatky, které jsou výše popsány. Tyto nedostatky nelze v krátké době či snadno a za rozumných nákladů odstranit. I s těmito nedostatky lze však RIA přijmout, protože popisuje dostatečně očekávané dopady nového zákona, a současně z ní zřetelně vyplývá, kde tato očekávání nejsou dostatečně podložena. Je proto na zvážení zákonodárce, zdali návrh zákona i s těmito nejistotami přijmout.

Vypracoval:
RNDr. Jan Vozáb, PhD

Prof. Ing. Michal Mejstřík, CSc., v.r.
předseda komise